

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS AFGØRELSE

af 26. april 1994

om et rammeprogram for Det Europæiske Atomenergifællesskabs indsats inden for forskning og uddannelse (1994-1998)

(94/268/Euratom)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 7,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

Fællesskabets indsats inden for forskning og uddannelse på det nukleare område kan omfattes af et flerårigt rammeprogram og af særprogrammer fastlagt i overensstemmelse med traktatens artikel 7;

Rådet vedtog ved afgørelse 90/221/Euratom, EØF ⁽⁴⁾ et tredje rammeprogram for 1990-1994 inden for forskning og teknologisk udvikling (FTU), som nu er under gennemførelse; den 9. april 1992 forelagde Kommissionen en vurdering af fremskridtene under gennemførelsen af tredje rammeprogram; Rådet bevilgede ved afgørelse 93/167/Euratom, EØF ⁽⁵⁾ en supplerende finansiering, som dækker de to sidste år af gennemførelsen af nævnte rammeprogram;

der bør for perioden 1994-1998 vedtages et nyt rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område for at sikre kontinuiteten i Fællesskabets flerårige foranstaltninger på dette område;

i henhold til traktatens artikel 4, stk. 1, går Fællesskabets indsats inden for forskning og uddannelse på det nukleare område ud på at supplere medlemsstaternes foranstaltninger; Fællesskabets indsats bør derfor øge værdien af medlemsstaternes indsats; Fællesskabets FTU-indsats bør desuden koncentreres om foranstaltninger, der er omhyggeligt udvalgt efter veldefinerede kriterier;

Fællesskabets forskning tages kun sigte på fredelige formål i overensstemmelse med traktatens artikel 2;

Fællesskabets forskningsaktiviteter bør fortsat koncentreres om generisk og prækonkurrencemæssig forskning;

Fællesskabet støtter kun forskningsaktiviteter af høj kvalitet;

forskningen inden for sikkerhed i forbindelse med nuklear fission og kontrolleret termonuklear fusion bør fortsættes; disse aktiviteter iværksættes ved særprogrammer baseret på samarbejde med og mellem virksomheder, forskningscentre og universiteter;

samarbejdet vedrørende Fællesskabets forskning med tredjelande og internationale organisationer bør fremmes; inden for dette område bør Fællesskabet fortsat spille en vigtig international rolle inden for sikkerhed i forbindelse med nuklear fission, navnlig over for landene i Øst- og Centraleuropa og staterne i det tidligere Sovjetunionen; det internationale samarbejde med tredjelande inden for kontrolleret termonuklear fusion bør også fortsættes i de

⁽¹⁾ EFT nr. C 230 af 26. 8. 1993, s. 35.

⁽²⁾ EFT nr. C 329 af 6. 12. 1993, s. 328.

⁽³⁾ EFT nr. C 34 af 2. 2. 1994, s. 90.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 117 af 8. 5. 1990, s. 28.

⁽⁵⁾ EFT nr. L 69 af 20. 3. 1993, s. 43.

tilfælde, hvor det måtte vise sig hensigtsmæssigt; det gensidigt supplerende forhold, der er mellem Fællesskabets indsats og den forskningsindsats, der gøres inden for internationale særorganisationer, bør systematisk udbygges, og der bør sikres øget sammenhæng mellem de forskellige aktiviteter; der bør søges opnået synergi med andre fællesskabsinstrumenter (f.eks. PHARE- og TACIS-programmerne);

formidling og nyttiggørelse af resultaterne fra Fællesskabets forskning bør fremmes; traktaten indeholder nøjagtige bestemmelser om formidling af knowhow, som navnlig finder anvendelse på nukleare forskningsprogrammer;

det er også nødvendigt at fremme uddannelse og mobilitet for forskere, navnlig unge forskere, i Fællesskabet;

Det Fælles Forskningscentre (FFC) bidrager til rammeprogrammets gennemførelse, navnlig på de områder, hvor det har den kompetence, der er nødvendig for at kunne tilbyde objektiv og uafhængig sagkundskab til gavn for gennemførelsen af Fællesskabets politikker; FFC skal efterhånden konkurrere om at få del i de midler, der stilles til rådighed gennem indirekte foranstaltninger;

Det Europæiske Råd fastslog på samlingen den 12. december 1992 i Edinburgh, at udviklingen i F&U-udgifterne bør være i overensstemmelse med den generelle udvikling i udgifterne til de interne politikker under udgiftsområde 3 i de finansielle overslag og fortsat bør ligge på mellem halvdelen og to tredjedele af det samlede beløb;

rammeprogrammet iværksættes gennem særprogrammer;

evaluerings- og overvågningsforanstaltninger bør intensiveres og udvides, så FTU-politikken bliver så effektiv som mulig;

det er nødvendigt konstant og systematisk at kontrollere, hvor langt gennemførelsen af rammeprogrammet er nået; Kommissionen bør forelægge en årlig rapport om gennemførelsen af foranstaltningerne under dette rammeprogram for Europa-Parlamentet og Rådet; der bør også foretages en uafhængig evaluering af forvaltningen af programmet og resultaterne af forskningsindsatsen, inden Kommissionen forelægger sit forslag til næste rammeprogram;

uden at dette berører afsætningen af de midler, der er nødvendige til gennemførelsen af programmerne, som led i den årlige budgetprocedure i overensstemmelse med traktatens artikel 7, stk. 3, bør der foretages et skøn over, hvor store finansielle EF-midler der er behov for til gennemførelse af de påtænkte foranstaltninger;

for at sikre sammenhæng mellem forsknings- og uddannelsesforanstaltningerne som led i dette rammeprogram og dem, der gennemføres i medfør af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, bør afgørelsen vedrørende fjerde rammeprogram for Det Europæiske Fællesskabs indsats inden for forskning og teknologisk

udvikling vedtages samtidig med nærværende rammeprogram og for samme periode;

Kommissionen har hørt Det Videnskabelige og Tekniske Udvalg, som har afgivet udtalelse —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Et flerårigt rammeprogram for Fællesskabets indsats inden for forskning og uddannelse på det nukleare område vedtages hermed for perioden 1994-1998.

2. Rammeprogrammet omfatter alle foranstaltninger i forbindelse med forskning og teknologisk udvikling herunder demonstrationsprojekter, internationalt samarbejde, formidling og nyttiggørelse af resultater samt uddannelse på områderne:

- sikkerhed i forbindelse med nuklear fission
- kontrolleret termionuklear fusion.

3. Det beløb, der skønnes nødvendigt til Fællesskabets finansielle deltagelse i dette rammeprogram, udgør 1 254 mio. ECU, jf. dog traktatens artikel 7, stk. 3. Heraf udgør det vejledende beløb for perioden 1994-1996 617 mio. ECU og det vejledende beløb for perioden 1997-1998 637 mio. ECU. Senest den 30. juni 1996 tager Rådet efter proceduren i traktatens artikel 7 ovennævnte beløb op til fornyet vurdering på baggrund af en evaluering af, hvor langt man er nået med gennemførelsen af rammeprogrammet, dets bidrag til fællesskabsindustriens internationale konkurrenceevne, omkostningseffektiviteten og udviklingen af de finansielle perspektiver for Den Europæiske Union, med mulighed for at forhøje beløbet til 1 359 mio. ECU.

Den vejledende fordeling mellem de to i stk. 2 nævnte områder er fastsat i bilag I.

4. De udvælgelseskriterier, der skal anvendes ved iværksættelsen af rammeprogrammet, er fastsat i bilag II.

5. I bilag III opstilles i overensstemmelse med ovennævnte kriterier de videnskabelige og teknologiske mål, der skal nås med foranstaltningerne, og de relevante prioriteringer og hovedlinjer for foranstaltningerne fastsættes.

Artikel 2

Rammeprogrammet iværksættes ved hjælp af særprogrammer. Disse vedtages i overensstemmelse med traktatens artikel 7. I hvert særprogram fastsættes de præcise mål for programmet på grundlag af de videnskabelige og teknologiske mål, der er fastsat i bilag III, og der fastsættes detaljerede bestemmelser for iværksættelsen, varigheden og de midler, der skønnes nødvendige.

Iværksættelsen af dette rammeprogram vil også kunne føre til samarbejdsaftaler med tredjelande eller internationale organisationer i overensstemmelse med traktatens artikel 101.

Artikel 3

For Fællesskabets finansielle deltagelse i dette rammeprogram gælder de nærmere bestemmelser om bevillinger til FTU i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget, som suppleret med bilag IV til denne afgørelse.

Artikel 4

1. Kommissionen undersøger fortløbende og systematisk med passende bistand fra uafhængige eksterne eksperter, hvor langt gennemførelsen af rammeprogrammet er nået sammenholdt med kriterierne og målsætningerne i bilag II og III. Den vurderer navnlig, om målene, prioriteringen og de finansielle midler stadig er i overensstemmelse med situationens udvikling. Den forelægger om nødvendigt forslag med henblik på at tilpasse eller supplere rammeprogrammet på grundlag af denne undersøgelse.

Kommissionen forelægger en årlig rapport om gennemførelsen af foranstaltningerne under dette rammeprogram for Europa-Parlamentet og Rådet.

2. Kommissionen lader uafhængige eksperter evaluere forvaltningen og gennemførelsen af Fællesskabets foranstaltninger i løbet af de fem år, der går forud for evalueringen. Den meddeler resultatet af denne evaluering og dens konklusioner samt sine bemærkninger hertil til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg, inden den fremsætter sit forslag til det følgende rammeprogram.

3. For bl.a. at sikre en omkostningseffektiv gennemførelse af rammeprogrammet indeholder hvert særprogram bestemmelser om systematisk overvågning med passende bistand fra uafhængige eksterne eksperter og en uafhængig evaluering efter programmets afslutning i forhold til de præcise mål, der er omhandlet i artikel 2; de nærmere retningslinjer for denne evaluering fastsættes i afgørelsen om det enkelte særprogram.

Udfærdiget i Luxembourg, den 26. april 1994.

På Rådets vegne

G. MORAITIS

Formand

*BILAG I***RAMMEPROGRAMMET (1994-1998): BELØB OG VEJLEDENDE FORDELING**

	mio. ECU (i løbende priser)
Sikkerhed i forbindelse med nuklear fission	414
Kontrolleret termonuklear fusion	840
<i>Beløb, som skønnes nødvendigt</i>	1 254 ⁽¹⁾ ⁽²⁾

⁽¹⁾ Heraf 300 mio. ECU til FFC's driftsbudget fordelt således: Sikkerhed i forbindelse med nuklear fission 254 mio. ECU og kontrolleret termonuklear fusion 46 mio. ECU.

⁽²⁾ Med mulighed for at forhøje beløbet til 1 359 mio. ECU i overensstemmelse med artikel 1, stk. 3.

*BILAG II***KRITERIER FOR UDVÆLGELSE AF EF-FORANSTALTNINGERNE**

Fællesskabets aktiviteter inden for nuklear forskning, uddannelse og demonstration skal supplere medlemsstaternes aktiviteter og skal koncentreres om veldefinerede mål. Projekterne udvælges på grundlag af deres videnskabelige og tekniske værdi. Aktiviteterne skal

- styrke EF-industriens teknologiske grundlag og gøre den mere konkurrencedygtig på verdensmarkedet ved at give den den nødvendige viden og knowhow og/eller
- bidrage til gennemførelsen af de politikker, der er fastlagt i traktaten.

Fællesskabet handler i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet kun, hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og derfor, på grund af den påtænkte handlingens omfang eller virkninger, bedre kan gennemføres på fællesskabsplan.

Fællesskabet handler kun i det omfang, det er nødvendigt for at nå traktatens mål.

Aktiviteterne skal bidrage til at opfylde Fællesskabets overordnede mål og dermed bidrage til energiforsyningen og til en bedre livskvalitet for Fællesskabets borgere.

Aktiviteterne udvælges på grundlag af en grundig forudgående vurdering. De bør have positive økonomiske virkninger (merværdi) på kort, mellemlang eller lang sigt og bidrage til at opnå den størst mulige omkostningseffektivitet, idet midlerne skal stå i et rimeligt forhold til de tilstræbte mål. Forskningsaktiviteterne bør fortsat koncentreres om generisk og prækonkurrencemæssig forskning på de områder, der er omhandlet i traktatens bilag I.

Følgende kriterier kan især anvendes for at berettige til en fællesskabsaktion :

- forskningsopgaver af meget stort omfang, til hvilke medlemsstaterne ikke eller kun vanskeligt kan afsætte de fornødne bevillinger og det fornødne personale
- forskningsopgaver, hvis gennemførelse i fællesskab frembyder indlysende fordele, også selv om der tages hensyn til de meromkostninger, som ethvert internationalt samarbejde medfører
- forskningsopgaver, som på grund af komplementaritet mellem nationale delaktiviteter giver mulighed for at opnå betydningsfulde resultater for Fællesskabet som helhed, når de problemer, der skal løses, nødvendiggør forskning i stor målestok, navnlig i geografisk henseende
- forskningsopgaver, som bidrager til at gennemføre det indre marked, samt forskningsopgaver, som, hvor der er behov herfor, medfører etablering af ensartede normer og standarder
- forskningsopgaver, som bidrager til at styrke Fællesskabets økonomiske og sociale samhørighed og til at fremme dets generelle harmoniske udvikling, samtidig med at der tilstræbes en høj videnskabelig og teknisk kvalitet
- aktioner, som bidrager til at mobilisere eller forbedre Europas videnskabelige og teknologiske potentiale, og aktioner, som forbedrer koordineringen mellem medlemsstaternes FTU-programmer, mellem medlemsstaternes og Fællesskabets FTU-programmer samt mellem Fællesskabets programmer og arbejdet i andre internationale fora.

BILAG III**VIDENSKABELIGE OG TEKNOLOGISKE MÅL**

Til gennemførelse af den nukleare forskning og uddannelse, der støttes af Fællesskabet, vil to muligheder først og fremmest blive anvendt: dels koncentration af de finansielle midler om et begrænset antal emner, der er udvalgt på grundlag af kriterierne i bilag II (foranstaltninger med omkostningsdeling), dels en bedre koordinering mellem medlemsstaternes FTU-programmer og mellem medlemsstaternes og Fællesskabets FTU-programmer efter passende fremgangsmåder.

Ved siden af de klassiske net, der allerede er etableret gennem fællesskabsforanstaltninger, vil dette samarbejde kunne gennemføres med følgende midler:

- konsortier for integrerede foranstaltninger, som bygger på den model, der er blevet anvendt til fusionsprogrammet i de foregående rammeprogrammer. Medlemsstaterne hjælper Kommissionen med at udpege de laboratorier og institutter, der skal deltage i den integrerede foranstaltning, som finansieres ved, at midlerne inden for Fællesskabet samles i én pulje. Andre større europæiske forskningscentre kan opfordres til at deltage
- samordningsnet, tilrettelagt af Kommissionen efter samme model, som tidligere er blevet anvendt, f.eks. i de biomedicinske programmer under tredje rammeprogram
- tematiske net, der samler fabrikanter, brugere, universiteter og forskningscentre omkring samme teknologiske eller industrielle mål for således at fremme integration og overførsel af viden og teknologi og sikre, at der tages større hensyn til markedets behov. De skal tilrettelægges med støtte fra Fællesskabet og skal iværksættes og ledes nedefra.

FFC kan bidrage til at gennemføre dette nye tiltag. FFC er selv aktør i den nukleare forskning og inddraget i fastlæggelsen og gennemførelsen af Fællesskabets politik; det kan derfor på de videnskabelige og tekniske områder, hvor det har kompetence, medvirke til organiseringen af net og konsortier af offentlige og private laboratorier i medlemsstaterne.

Herudover skal FFC efterhånden konkurrere om at få del i de midler, der stilles til rådighed i forbindelse med rammeprogrammets aktiviteter med undtagelse af de direkte foranstaltninger.

For så vidt angår demonstrationsprojekter er målet at bevise, at en given ny teknologi er levedygtig, samt eventuelt at der er økonomiske fordele forbundet med den. Projekterne skal være prækompetitive og derfor fokusere på anvendelsen af nye teknologier og inddrage såvel producenter som brugere.

Nedenfor følger en beskrivelse af foranstaltningernes videnskabelige og teknologiske indhold og begrundelserne for, at de er medtaget i rammeprogrammet for 1994-1998.

Sikkerhed i forbindelse med nuklear fission

Formålet er sikkerhed i forbindelse med alle nukleare aktiviteter, uanset om det drejer sig om fremstilling af elektricitet ved nuklear fission, udnyttelse af radioaktivitet eller ioniserende stråling eller tilstedeværelsen af naturlig baggrundsstråling. Trods det udviklingstrin elektricitetsindustrien har nået, har Tjernobyl-uheldet vist, at der er behov for forskning vedrørende en række specifikke spørgsmål i samarbejde med det nukleare sikkerhedsfællesskab i Central- og Østeuropa. Det er derfor nødvendigt at underbygge valget af kernekraft ved at vise, at vi er i stand til at styre den på alle anvendelsesområder. Demonstrationen af vores evne til at tilvejebringe fuld nuklear sikkerhed skal følge fire hovedlinjer:

- udvikling af en dynamisk indfaldsvinkel til nuklear sikkerhed, som bidrager til at skabe en »sikkerhedskultur« på verdensplan
- fælles udnyttelse af store europæiske anlæg for at opnå bedre indblik i afgørende fænomener forbundet med det nukleare brændselskredsløb og nukleart affald
- fortsat udvikling af teknikker i forbindelse med nuklear sikkerhedskontrol
- integrering af strålingsbeskyttelse i et globalt system til beskyttelse af mennesker og miljø.

Det første område, hvor aktiviteterne skal gennemføres i snævert samarbejde med de ansvarlige internationale organisationer, vedrører undersøgelse af nye kontrol- og overvågningssystemer, fænomener i forbindelse med alvorlige ulykker og disses konsekvenser for mennesker og miljøet og arbejde med nye sikkerhedsaspekter ved innovative reaktorer. Den fortsatte drift af ældre anlæg kræver supplerende undersøgelser inden for forskningsnet. Derudover skal der foregå forskning og samordnede aktioner i samarbejde med de nationale myndigheder med hensyn til specifikke aspekter af nedlukningen af anlæg i Fællesskabet og miljøgenopretningen af anlægsområder.

Under det andet område skal forskningen vedrørende det nukleare brændselskredsløb og radioaktivt affald, som bl.a. udføres af FFC, koncentrerer omkring sikkerhedsproblemerne i forbindelse med nukleart brændsel og omkring slutdeponering og aktinider. Det standardforberedende arbejde skal udbygges. Ordningen med, at forskere fra alle medlemsstater udnytter de underjordiske forsøgsanlæg i fællesskab, skal udbygges.

FFC's forskning i sikkerhedskontrol, især inden for rammerne af net af nationale laboratorier, tager sigte på at nå resultater eller udvikle nye teknikker, som er nødvendige for fortsat at leve op til forpligtelserne vedrørende sikkerhedsforanstaltninger i henhold til traktater og bidrage til, at forpligtelser i henhold til ikke-spredningstraktaten overholdes. FFC fortsætter endvidere sin støtte til gennemførelsen af de opgaver, der påhviler Kommissionen på dette område, samt sin deltagelse i indførelsen af et sammenhængende og pålideligt internationalt system til sikkerhedskontrol gennem centrets samarbejde med Den Internationale Atomenergiorganisation (IAEA) og med de lande, der ønsker at bidrage til et sådant system.

Inden for strålingsbeskyttelse er forståelsen af de biologiske mekanismer ved eksponering stadig et nøgleområde for opnåelsen af en bedre kvantificering af virkningerne af små doser parallelt med epidemiologiske undersøgelser i kontaminerede områder. Formindskelse af alle former for eksponering, under hensyntagen til sociale og økonomiske hindringer, er fortsat målet med beskyttelsen af mennesker og deres miljø. Der skal navnlig foretages undersøgelser af den miljømæssige overførsel af radioaktivitet og udvikles bedre metoder til at vurdere eksponering for at forbedre vurderingen og forvaltningen af risiciene ved ioniserende stråling, således at de sundhedsskadelige virkninger yderligere reduceres eller fjernes.

Problemerne med radioaktiv forurening fra ulykker eller uhensigtsmæssig drift af anlæg i landene i Central- og Østeuropa, herunder navnlig Tjernobyl, skal løses i samarbejde med disse lande. Oprettelsen af et net af internationale centre vil stimulere det internationale samarbejde og bidrage til bedre samordning af bilaterale og internationale initiativer.

For så vidt angår de aspekter af sikkerhed i forbindelse med nuklear fission, som er af særlig interesse for landene i Central- og Østeuropa og for de uafhængige stater i det tidligere Sovjetunionen, vil det blive overvejet at inddrage laboratorier og forskningsinstitutter i de pågældende lande. Der vil kunne stilles EF-midler til rådighed for at lette en sådan deltagelse. De nærmere regler for en sådan deltagelse vil blive fastsat i særprogramafgørelsen.

Kontrolleret termonuklear fusion

Det langsigtede formål med Fællesskabets indsats, som omfatter alle aktiviteter i forbindelse med kontrolleret termonuklear fusion ved magnetisk indeslutning, der gennemføres af medlemsstaterne (plus Sverige og Schweiz), er i fællesskab at fremskaffe sikre, miljøvenlige reaktorprototyper, som skal føre til bygning af økonomisk levedygtige kraftværker, som opfylder de potentielle brugeres behov. I den forbindelse skal der lægges særlig vægt på de krav, der skyldes elkraftværkernes behov. Denne opgave er så langvarig og kræver så store ressourcer, at den kun kan løses ved et totalt sammenhold i det net af organisationer, der er tilknyttet fællesskabsaktionen, og ved maksimal udnyttelse af samarbejdet med store fusionsprogrammer uden for Fællesskabet.

Spørgsmålene om sikkerhed og miljø spiller en central rolle i opførelsen af store anlæg, som indgår i strategien frem mod en reaktorprototype. I perioden 1994-1998 må der samtidig udvikles tre projekter til gennemførelse af denne strategi: Next Step-aktiviteterne vedrørende den første forsøgsreaktor; bedre konstruktion, med hensyn til plasmafysik og formgivning, af demonstrationsreaktoren i en senere fase; teknologi, som på lang sigt er afgørende for, at fusion kan udnyttes som energikilde.

I perioden 1994-1998 bliver målet for Next Step-aktiviteterne at udarbejde det detaljerede projekt for en forsøgsreaktor som led i den internationale ITER-firepartsaftale mellem Euratom, Japan, Den Russiske Føderation og USA. Aktiviteterne under Euratom, bortset fra deltagelsen i den centrale fællesgruppe, samordnes af NET-gruppen og gennemføres af associerede laboratorier, industrien (i stadig større grad), JET og FFC.

Der vil blive udpeget et sted i Europa til opførelsen af Next Step. Fællesforetagendet JET afsluttes efter en driftsfase med tritium; opnået ekspertise overføres hovedsageligt til ITER; det disponible udstyr vil blive anvendt inden for organisationsmæssige rammer, som senere skal fastlægges.

Før der træffes endelig beslutning om at forpligte de midler, der er nødvendige for opførelsen af Next Step-anlægget, principielt senest i 1996, bør der være foretaget en uafhængig vurdering af fusionsperspektiverne på baggrund af konkrete beviser på, at der er gjort reelle fremskridt hen imod opfyldelsen af programmets endelige mål.

Optimeringen af konstruktionen skal fortsættes af de associerede laboratorier på grundlag af tokamakker og lignende konfigurationer; det vil muligvis blive nødvendigt at modernisere de bestående anlæg og opføre nye, f.eks. en stellarator. Muligheden for at anvende andre fusionsreaktioner skal undersøges. De teknologier, der skal udvikles på lang sigt, vedrører tritiumformeringskappen, materialer, sikkerhed samt behovet for yderst pålidelig fjernhåndtering i særlige reaktormiljøer; speciallaboratorierne, navnlig FFC's, bidrager ved at demonstrere sikker anvendelse af tritium.

Forskningen vil fortsat være koncentreret om kontrolleret termonuklear fusion ved magnetisk indeslutning. Der vil som hidtil fortsat blive holdt kontakt til andre metoder til kontrolleret termonuklear fusion, navnlig inerti-indslutning.

Synergien mellem forskning og uddannelse vil blive udbygget. Forskernes mobilitet skal øges yderligere, navnlig inden for konsortier til gennemførelse af integrerede foranstaltninger med deltagelse fra en række associerede laboratorier omkring fælles projekter. Den decentraliserede programforvaltning opretholdes.

BILAG IV

BETINGELSER FOR FÆLLESSKABETS FINANSIELLE BIDRAG

1. Fællesskabets finansielle bidrag til FTU-aktiviteter under særprogrammerne består i:

a) **Indirekte foranstaltninger**

— foranstaltninger med omkostningsdeling, som gennemføres sammen med tredjeparter⁽¹⁾:

— til FTU-projekter, herunder konsortier for integrerede foranstaltninger: højst 50 % af omkostningerne ved projektet, idet procentsatsen gradvis bliver mindre, jo mere marksrelateret projektet er. De universiteter, andre højere uddannelsesinstitutioner og forskningscentre, som ikke anvender et formålsbestemt budgetregnskab, vil få refunderet 100 % af ekstraomkostningerne

— til tematiske net samt forskeruddannelse og -mobilitet: 100 % af ekstraomkostningerne

— til forberedelses-, ledsage- og støtteforanstaltninger: indtil 100 % af omkostningerne ved den pågældende foranstaltning.

— Samordnede foranstaltninger:

Til samordnede foranstaltninger, som består i samordning af FTU-projekter, såsom samordningsnet: indtil 100 % af omkostningerne ved samordningen.

b) **Direkte foranstaltninger**

Til direkte foranstaltninger, som gennemføres af FFC, og som består af FTU-programmer eller dele heraf, og videnskabelige og tekniske aktiviteter, der er nødvendige for gennemførelsen af Euratom-traktaten, og som kræver et neutralt organ som FFC: normalt 100 % af forskningsomkostningerne.

Disse generelle regler må kun fraviges på de betingelser, der er fastsat i de enkelte særprogrammer.

2. Betingelserne for Fællesskabets deltagelse i fællesforetagendet JET og i ITER-aktiviteterne fastsættes i særprogrammet vedrørende kontrolleret termonuklear fusion.

⁽¹⁾ FFC kan sammen med partnere, der er etableret i medlemsstaterne, deltage i foranstaltninger med omkostningsdeling på samme grundlag som tredjeparter.